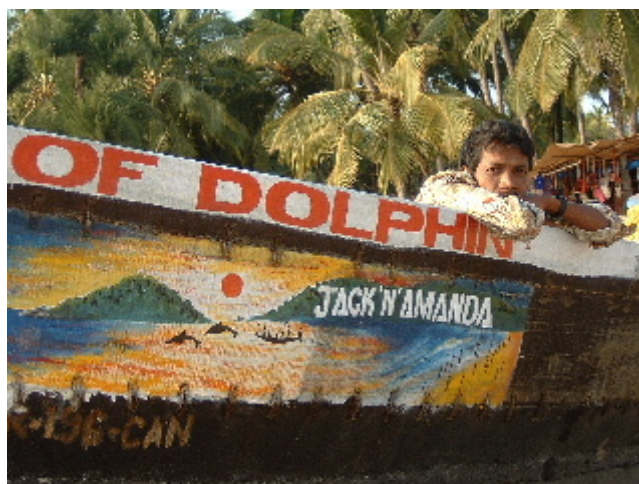

Crònica 7: Palolem, la platja del sud de Goa.

Ens hem enfilat a un autobús estatal que surt de Panjim i va directe fins a Margao, la ciutat comercial amb més renom del sud de Goa. Sotracs, xafogor i el brusc balanceig que t'estomaca tot el cos. Són quarts de tres de la tarda i la son s'ha apoderat de nosaltres. És aquella passió tant dolça que et fa abandonar el cos, perds la força i quedes feliçment xuclat pel no res fins que un cop de cap sec et fa adonar que et regalima la baba pel costat del llavi, que tens la boca seca i pastosa, el braç enrampat i el coll encarcerat. No sabem quanta estona hem dormit però ens hem acabat de desvetllar quan hem avançat a un enorme elefant que caminava tot feixuc pel bell mig de la carretera principal, deu ser habitual perquè ningú n'ha fet cabal. Ens hem aturat breus instants al mig d'un prat ple d'altres autobusos i improvisades parades de fruita, semblava una estació d'enllaç amb altres destins estratègicament col·locada a les afores de la ciutat. Hem temut que no fos la nostra parada però quan ens hem decidit a interrogar el conductor aquest ha tornat a arrencar i s'ha fet el sord. Ens hem endinsat per un camí que fugia de la carretera central, tot de cases arrenclerades ens indicaven que segurament ja érem dins de la ciutat, però no hi havia cap distintiu que ens ajudés a reconèixer què podia ser el nucli urbà. Hem tret un plànol per situar-nos un xic sense adonar-nos que la resta de passatgers ja havia abandonat el vehicle. Alertat per la nostra presència, el conductor ens ha escridassat amb mala gana, assenyalava la sortida amb uns cops de braç frenètics i amenaçadors i ens ha fet saltar sense acabar de frenar l'auto. Definitivament aquella era la última parada de Margao. Torbats, impotents i sense entendre massa res, hem optat per oblidar el desagradable tracte i començar un esgotador pelegrinatge a la recerca de l'autobús que ens enfilirà a Palolem.

***A Palolem l'economia tradicional i el turisme van
agafats de la mà.
Palolem. 24 des. 2002***

Hem perseguit una corrua d'homes i dones carregats amb sacs i farcells que ens han conduït a la parada d'autobusos locals, però malauradament hem errat la deducció. Li hem fet consciència a un dels vailets que es dediquen a omplir els autobusos a crits, i deixant de repetir per uns instants el destí del

seu autobús, ha agafat aire i sense vocalitzar ni parar de cridar ens ha dit: "the other side, the other side...". Hem creuat un parc d'herba ple d'homes que jeien estiregassats al mig del pas, noies que vigilaven als seus fills i alguna àvia que feia dringar el seu pot metàl·lic demanant caritat. Uns quants venedors ambulants mostraven enèrgicament els seus productes i d'entre les mil rareses que es podien comprar ens ha cridat l'atenció un noiet jove que s'emprovava una barba postissa; li han encolat a la cara, s'ha emmirallat i ha marxat cofat amb el seu nou rostre. A l'altre costat del parc un reguitzell de botigues, parades d'estels de Nadal i venedors de llums i cintes lluents donen vida a les desmanegades façanes d'aquesta ciutat. Cents de persones que corren apressadament d'un costat a l'altre buscant quelcom per firar-se, s'escolen entremig del trànsit espès i esquiven les motos, les bicicletes i els animals que s'amunteguen en un curiós aparcament. Caminem carregats pel costat de la carretera esperant que algun dels autobusos que s'aturen se'ns endugui cap a les platges del sud, sortosament un noi ha tret el cap d'un autobús terriblement carregat i ha mogut alegrement la cara quan li hem demanat si es dirigia a Palolem beach, ens ha allargat la mà i ens hem encongit per encabir-nos dins. Atapeït de persones i paquets ens hem fet un petit espai per agafar quelcom sòlid amb la mà i evitar una catastròfica pèrdua de l'equilibri. Darrera nostre encara hi ha cabut tantes persones com ens hem trobat a peu de carretera. La cara enclastada a les reixes de ferro que engarjolen cada finestra, un cistell de plàtans entre les cames, el braç per sobre del cap d'una dona que guardava una gallina espantada dins d'una bossa de plàstic, l'esquena d'un noi fent pressió contra la nostra espatlla i una ràpida i natural recol·locació humana a cada sotrac. Amb una mà alliberada ens protegíem dels cops de cara contra el ferro de la reixa, i un cop avesats al moviment hem començat a gaudir del paisatge. Les grans extensions de terres conreades conviuen amb quilòmetres de selva espessa, el camí s'estreny, enmig de la verdor surt un fil de fum delatant l'emplaçament d'algun poblat agrícola, l'autobús s'atura i baixa una senyora que es capbussa dins la selva, més amunt salta un jove i recull una bicicleta que hi ha lligada a l'arbre, no tenim temps de veure cap on pedala. Els pobles queden ben amagats, algun camí de terra treu el nas a peu de carretera però gairebé no es veuen, només quan ens hem enfilat muntanya amunt l'alçada ens permet reconèixer algun dels discrets corriols que hem deixat enrera. L'espectacle natural és increïble, estem creuant les muntanyes de Sahyadris, una prolongació dels Ghats Occidentals que desemboquen al mar. Gairebé s'ha fet fosc i hem arribat al districte de Canacona, creuem la petita ciutat de Chaudi i arribem a l'última parada: Palolem. Fa només quatre hores que hem deixat Panjim i ja en tenim una sensació molt llunyana.

Palolem és la viva imatge de la dita “tranquil·litat i bons aliments”.
Palolem. 24 des. 2002

Ens allotgem al “Saviour guest house”, una casa d’hostes molt modesta i tranquil·la que només ens cobren un parell d’euros per nit. La filla es diu Margaret, deu tenir uns vint anys; cada matí remou la terra negra i rega totes les plantes que creixen al jardí, després renta la roba fregant-la contra una pedra i l’estén al cordill que hi ha lligat entre les dues palmeres. Al cap vespre crema les deixalles al rec sec de ciment que passa per davant de la tanca de ferro de casa seva. Hi ha quatre habitacions separades per un envà i cobertes per unes bigues de fusta i unes teules roges. La família viu al final del passadís, en una petita estança tapada per una cortina; el terra és de sorra i hi ha un parell de llits, una taula, alguns taulons, dues gallines i uns quants polls. La mare és molt dolça, somriu i abraça als hostes i és feliç portant cadires al porxo i fent-nos seure a tots en rotllana. Du els cabells cargolats en un monyo, les galtes arrugades, els ulls enfonsats i una rialla desdentada fascinant. És de cos menut i àgil i vesteix un sari de colors vermells i grocs. El pare i el germà treballen fins tard, són pescadors del poble d’Agonda, cada dia arriben quan ja és ben fosc, s’asseuen al fons del passadís i mengen un cuinat d’arròs groc. És una família molt discreta i acollidora, la mare prepara te i seu a la rotllana contemplant orgullosa a la varietat d’hostes que acull, mai ens pregunta res, somriu i escolta. A l’última habitació hi dorm en Camil, un noi del Canadà que fa un parell de mesos que viatja sol pel sud de la Índia, ha de tornar aviat a Corea on hi treballa fent classes d’anglès. És llarg, espigat i de bon veure, camina descalç i vesteix amb una roba llarga fins als peus perillosament cargolada a la cintura i ensenyant tot el baix ventre, es recull els cabells ben tibats amb un muyoc graciós al mig del cap i parla pausadament i amb veu serena. A la porta del costat s’hi acaba d’instal·lar una noia del nord d’Itàlia, té la pell morena, els cabells llargs i arriassats i les faccions ben marcades. Belluga alegre el cos de formes arrodonides i parla movent els llavis amb dificultat, arrossegant algunes lletres amb un deix llapissot. Té un tarannà tot atrevit i misteriós, deu tenir uns trenta anys i és entretingut veure com esquiva airosa totes les preguntes personals que els altres companys li fan. Fins fa poc hi vivien l’Adam i l’Asuf uns nois d’Israel que fa més de dos anys que volten pel món, han passat una bona temporada a Colòmbia i han treballat de camioners a

Estats Units per fer uns quants cèntims ràpids. La següent porta és casa nostra i a l'habitació de l'entrada hi dorm en Tomel; un noi d'Israel que fa mig any que viatja pel nord de la Índia dalt d'una Enfield, la va comprar a Delhi per 500 dòlars i ara se la ven pel mateix preu, segurament marxarà aviat cap a Tailàndia perquè se li caduca el visat. Avui al matí seia sobre la cadira amb les cames creuades, duia un petit barret rodó de ganxet negre i resava, s'ha fet un altar amb una altra cadira i hi tenia estesos una colla de llibres vells que ha enfundat delicadament dins d'una bossa de vellut lluent. Ens ha explicat que cada matí resa i dona gràcies per poder gaudir d'un nou dia, diu que quan un dorm mai sap si es tornarà a despertar. Té vint-i-tres anys i acaba de complir el servei militar, com tots els nois i noies del seu país està obligat a passar tres anys de la seva adolescència a l'armada, i fins als quaranta cinc anys, un mes a l'any, ha d'estar disponible per tasques militars. Reps 600 dòlars si et toca anar a la guerra i 300 si és un servei militar sense trepitjar terres enemigues. En Tomel ha estat al front, té una consciència de país molt forta, creu que ha de lluitar perquè la seva terra no desaparegui i defensa fermament que la única solució és estar preparats militarment. Ens ha dit orgullós que ell no dirigeix la paraula als palestins, els anomena despectivament "els turistes". Quan en parla els seus ulls dòcils queden estranyament plens d'ira, costa d'imaginar com una persona tant tendre i fràgil ha pogut suportar aquesta crueltat, aquesta aberrant imposició de pensaments en una edat de consciència tant modulable. És el primer noi que coneixem d'aquest país que combrega activament amb la política, la majoria en volen fugir i volten durant anys arreu del món. Ell no vol pas tornar a casa però s'hi sent plenament implicat, creu que el seu país el necessita i té un sentiment de recel vers la resta de joves. Té la dèria que els altres viatgers el tracten hostilment per ser israelià, però ho accepta amb resignació i culpa als mitjans de comunicació per posar a la humanitat en contra del seu país. El què és ben palpable són les seqüeles psíquiques que tres anys d'ensinistrament assassí poden fer en qualsevol ànima. Xerra en un anglès poc definit i peculiar, el veus tant feble que se't posa la pell de gallina i et venen ganes d'abraçar-lo. Aquesta nit no ha parat de xisclar: "forget and go, forget and go", al matí ens ha dit que s'ha passat la nit cridant perquè tenia por que li robessin la moto. El seu tarannà melós, el moviment alegre, les expressions d'emoció incontrolada i aquesta bondat l'han convertit en un company entranyable.

La platja de Palolem té forma de mitja lluna i està voltada per un bosc atapeït de palmeres, la sorra és fina i de color gris cendra i les aigües del mar puguen i baixen amb una facilitat sorprenent, tant poden cruspir-se mitja platja com deixar al descobert la fauna marina. Caminar per la vora del mar és un espetec de vida, mils de crancs construeixen frenètics els seus caus, boles de sorra de totes mides queden amuntegades encerclant els forats per on s'escolen amb llestesa els reduïts crustacis. A cada passa mils de corredisses, és gairebé impossible perseguir-los amb la mirada, agafen el color de la sorra i no són gaire més grans que les ungles dels peus. Els crancs que viuen a les roques estan més refets, tenen un to groc verdós fascinant i poden arribar a fer més d'un pam. A vegades s'allunyen tant de la platja que els pots veure passejar pel carrer principal, corren de costat, s'aturen de cop i tornen a arrencar com petits espies que volen passar desapercibuts.

La platja és plena de rastres de vida.

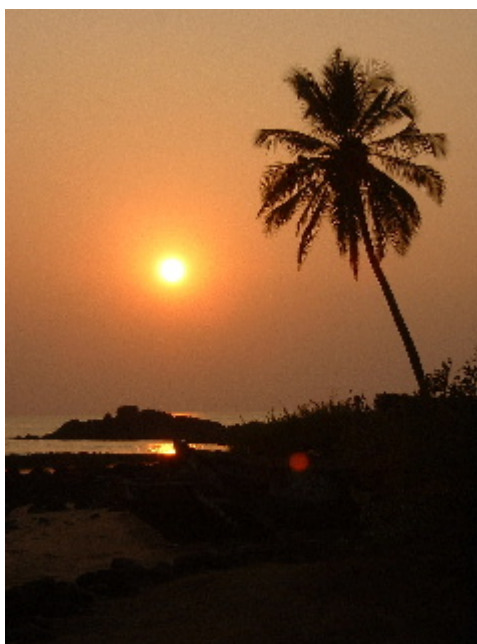
Palolem. 24 des. 2002

Les aigües porten una colla d'algues que queden estirades damunt la sorra. Un parell de dones, amb els saris arremangats i lligats entre les cames, es passegen amunt i avall recorrent tota la platja amb un cistell sense nanses dalt del cap i una escombra de troncs a la mà, tenen la pell recremada pel sol, el front i els ulls arrugats i caminen feixugues amuntegant i recollint les algues, amb un desinterès cansat escombren la platja removent la sorra. Les aigües estan tant carregades de vida que si camines una estona sucant els peus al mar, has de salvar a una colla de peixos i escamarlans que equivoquen el salt i es llancen contra la sorra. Els ocells del mar estan alerta i es llancen embravits i xisclant sobre les aigües per pescar algun peix, també es cruspeixen als crancs despistats que es refan d'una mala onada, només en deixen la closca buida que sura arran de mar enmig de plàstics, xancletes i potes de gallina. La platja és llarguíssima i està plena de petites cabanyes de fulla de palmera que allotgen als turistes i d'altres barraques que ofereixen menjars i beures, tot segueix una estètica molt discreta, i crea un ambient molt agradable, poca llum, coixins, fogueres, espelmes, coco cremat, hamaques...

***Les cabanes a la platja i els habitatges de les famílies locals són les úniques opcions d'allotjament.
Palolem. 24 des. 2002***

A cada extrem de la platja la terra entra al mar formant una pila immensa de pedres rodones de totes mides que apareixen i desapareixen a cops d'onada. Caminant cap al sud una petita illa salvatge embussa les aigües del mar aràbic dins la badia de Palolem, només les deixa sortir amb la pujada de la marea tot esborrant el camí rocós que hores abans ens feia de guia. Hem obert pas entre les bardisses resseguint un camí de ronda que volta l'illot, diuen que si tens paciència i bona vista pots veure com salten els dofins a mar obert però nosaltres no n'hem sabut prou. Coronant l'illa hi ha un arbre selvàtic, les seves branques fan de cordes i és una atracció veure els més agosarats deixar-se endur pels records tarzanils i enfilarse per les lianes. Hem badat un xic sense adonar-nos que les aigües ja havien pujat. Ens ha creuat una barca de pesca, un pare i el seu fill que arribaven remant han embarrancat entre les roques pendents de les nostres camades, un parell d'intents grotescs i ens hi hem enfilat apuntalant-nos temeràriament als llistons de fusta relliscosa i sucant els peus dins de les aigües estancades del cul de la barca que guardaven desenes de peixos morts. La posta de sol és impactant, veure com la bola incandescent, rosa, taronja i vermella desapareix dins del mar t'eixampla el cor i el silenci amb que la gentada s'acomiada de l'astre reial te'l torna a encongir.

***La imatge no fa justícia a la
realitat...
Palolem. 31 des. 2002***

Tornàvem amb els últims reflexes del sol ja amagat quan hem conegut a un personatge ben curiós, es fa anomenar baba Rosh i és un senyor holandès que viu al mig de la natura i es dedica a fer classes de ioga i teràpies espirituals. Vesteix amb un drap lligat a les parts més íntimes, és llarg i prim, té la pell torrada i els ulls vius, es belluga pausadament i es fa difícil endevinar-li una edat. Tres senyores vestides amb robes amples i els cabells rapats caminen amb els ulls tancats al voltant d'elles mateixes, es desplacen amb uns moviments molt lents, una prem amb força una gran roca, l'altre fa veure que renta quelcom dins del mar i la més jove entra i surt de darrera d'uns esbarzers trepitjant amb força els troncs i les fulles que va trobant. El cap espiritual ens ha convidat a entrar a casa seva, és una clariana a bosc obert, ha guanyat espai a les bardisses i ha aplanat un xic les herbes. Ens ha mostrat la sala de meditació, un racó de bosc ple d'estampes, espelmes i ofrenes florals. Un grapat de pots d'alumini estesos de cap per vall fan de menjador i les habitacions són un tros tou d'herba masegada. Té un parell de baguls que guarden llibres de temàtica espiritual, i ens ha explicat que pot arribar a acollir gairebé a quinze persones disposades a rebre classes i practicar aquests rituals. Gent d'arreu del món venen a passar una temporada en aquest bosc i es deixen guiar i instruir per aquest guru occidental. Dejuní, desposseïó de bens, vida austera, meditació i recerca interior. Hem sortit per entremig de dues roques que feien de túnel i de passadís, el mar ha pujat tant que per arribar a la platja gran l'aigua ens cobria fins més amunt de la cintura. Quan les aigües reculin, desenes de peixos quedaran atrapats de sobte entre les roques, esperant que la pujada de la marea els rescati, però gairebé mai es poden escapolar de les mans atentes de les dones del poble que coneixen els pensaments del mar i els amagatalls dels peixos.

Un riu d'aigua dolça arriba recreant-se en els seus meandres de sorra i desemboca al mar, és increïble estirar-se en aquestes aigües, les roques són

plenes de closques de cloïsses incrustades i totes les tardes un grup de noies s'entreté a fer saltar el nou marisc que s'hi aferra, tenen una escata i freguen amb força fins que desenganxen les clofes. Pocs metres més amunt quatre troncs calcinats s'alcen com a pira funerària del poble, restes de cendra es barregen amb la sorra i et fan venir aquella angunia absurda del qui manipula la imaginació i tem la mort.

Palolem és un poble petit que ha après a viure del turisme sense pervertir l'entorn natural i conservant serenament l'economia tradicional, molts habitants viuen de la pesca i alhora han encaixat el turisme com un font d'ingressos extres. Alguns dies els pescadors surten de bon matí amb les seves barques de fusta massissa i porten als turistes mar endins a veure els dofins. Altres dies els venen la possibilitat de sortir a pescar amb ells; els forans feliços de participar en una activitat tant col·loquial i els pescadors tenen mà d'obra gratuïta, una companyia distreta, un bon sobresou i els peixos de la jornada.

***Els pescadors locals han sabut aprofitar les oportunitats que ofereix el turisme.
Palolem. 31 des. 2002***

Al capvespre arriben totes les barques pesqueres, canoes llargues i fondes buidades d'un tronc a peça sencera, els hi penja un braç lateral que fa de contrapès i dins la barca uns petits taulons improvisen un banc evitant que els peus se't suquin al bassal de peixos. El fons de la barca s'estreny i per poc que t'hi aboquis sents una fortor d'aigües estancades, sal i peix. Pares i fills tornen del mar remant o guiant la barca motora, s'aturen arran de sorra i les seves mullers i altres veïns els ajuden a empènyer la barca lluny de les onades, terra endins, esquivant una possible pujada del mar. La tasca és feixuga, estiren la barca a pes, arrossegant-la per sobre d'uns troncs de fusta arrodonits que van untant amb olis, quan la barca llisca un xic, treuen els taulons que van apareixent per sota i que ja han ajudat a fer relliscar la barca i els troncs a col·locar al davant preparant-li el bon camí. Vailets joves corren atabalats amunt i avall traginant i untant els troncs amb desesperació. Les mullers duen un parell de cistells de canya, fan una ullada a la captura del dia i classifiquen els peixos del fons de la barca amb una destresa increïble, es carreguen el cistell ple al cap i van i venen fins que queda tot el peix recollit.

Repassen les xarxes i les desen amuntegades al costat de la barca, tot apunt per l'endemà.

Aprofitant que el mar ha reculat, dues nenes caminen amb l'esquena doblegada sobre elles mateixes, miren atentes el terra de la platja, s'aturen a cada passa i enterren dos dits dins la sorra, els remouen amb traça i en treuen unes petxines fosques i grosses que guarden al davantal i a la bossa de plàstic.

***Tots els membres de la família són
bons per treure rendiment del mar.
Palolem. 31 des. 2002***

Més amunt un parell de nens estiren un tronc amb totes les seves forces, se'l col·loquen rera l'esquena, a l'alçada de la cintura i caminen de recules guanyant un tros de corda al mar, llavors trepitgen la corda, deslliguen ràpidament el tronc i el tornen a lligar un tros més avall per tornar estirar i arrossegar amb força la corda que aguanta la xarxa. És una xarxa oberta que entra i surt del mar fent mig cercle, a l'altre extrem dos nens estiren pacientment l'altre cap de corda. Segueixen les ordres d'un senyor més gran que corre apressat d'un costat a l'altre intentant anivellar les forces. Fa més d'una hora que s'hi barallen i sembla que ja es veu un tros de xarxa, una colla de turistes s'hi ha agafat i amb un tres i no res han tingut la xarxa fora de l'aigua, un munt de peixets petits saltaven agonitzant entre la malla, uns quants crancs movien lentament les potes atrapades, les mullers han recollit tranquil·lament la pesca i han acabat de plegar les xarxes. Vora les roques un pescador ha entrat al mar, camina amb l'aigua fins als genolls, s'atura i llança una xarxa que cau ben estesa sobre les aigües, la deixa enfonsar, n'estira un extrem i la xarxa es tanca fent una mena de sac, els rocs que ha lligat estratègicament a les puntes fan contrapès i atrapen un banc de peixos petits. Ha arribat un pescador amb la barca plena de sardines, explica que les ha comprades a un pesquer més gran, ens ensenya orgullós una estranya varietat de peixos i en repeteix el nom fent-nos classes a una colla de

badocs, parla del mackerel i del pomfret, però nosaltres només reconeixem un tauró petit, un peix amb bec, una llagosta i un cranc.

***Entre pescadors i turistes es crea una curiosa
relació simbiòtica...
Palolem. 31 des. 2002***

Caminant cap al nord de la platja de Palolem s'arriba a una cala molt tranquil·la, hi ha unes quantes cabanes per llogar i és l'altre punt de trobada on els amants de les postes de sol quedem muts. Unes escales et condueixen a través d'uns pedrots fins a la platja de Colomb, una cala de roques negres on hi viuen varies famílies de pescadors. Creuant entre les herbes i les cabanes s'arriba a una mena de camí asfaltat animat per un parell de botigues de fruita i varies parades de sabó, paper higiènic i aigua. Alguns locals lloguen habitacions i es respira un ritme de vida pausat. Galls i gallines entren i surten per tots costats i una colla de nens s'entretenen a relliscar desfilant les calces en una pedra inclinada que fa de tobogan. El camí s'acaba de cop i apareix de sobte rera la corba una platja immensa, quilòmetres i quilòmetres de sorra i mar gairebé desèrtics, és la platja de Patnem.

Les veus d'uns nens cantant nades amb calça curta i barret de pare Noël ens recorda que a casa és Nadal. Hem entrat a la barberia del poble i ens hem regalat una afaitada i un massatge de cap, ben masegats hem sopat a vora mar compartint taula amb un local solitari que es planyia de la mala fortuna del seu casori. Hem acabat asseguts a la sorra contemplant les fogueres, els focs artificials i el degoteig constant de personatges i animals. Enyorem el fred, la sopa de galets, els canelons, els torrons, els anuncis de la tele i el consumisme compulsiu. És una tristesa amarga que per primera vegada des que hem marxat ens fa adonar de la gran distància que ens separa, són molts mesos sense tocar ni abraçar als nostres i un nus estret ens ha oprimat el pit i el coll quan hem sentit les seves veus a l'altre costat del fil telefònic, teníem moltes coses per explicar però no hem sabut què dir.

Sortíem capficats recriminant-nos aquest atordiment quan hem sentit unes veus de parla castellana, se'ns han presentat alegrement en Marcos de Sevilla i la Heize del sud d'Alemanya; ens atropellàvem emocionants explicant-nos les anècdotes viscudes en aquest país, ells van sortir de casa un parell de dies més tard que nosaltres i han recorregut tot el Nepal i el nord

de la Índia, aquest és l'últim mes i tenen intenció de baixar per karnataka cap a Kerala. Barallant-se amb la connexió d'internet hem topat amb l'Eva de Valladolid i en Miguel Angel de Madrid, fa tres anys que viuen a Delhi i treballen al campus de la universitat J.N.U fent classes d'espanyol i ajudant a dinamitzar la biblioteca. També s'ha afegit al grup creixent d'amics l'Elvira, una noia de Costa Rica que fa més d'un any que volta pel món, viatja sola i sense presses, ha acceptat emocionada la proposta de cedir-nos alguns escrits que recullin les seves històries a l'Índia.

***La Heize i en Marco, una parella d'aventurers amb els que hem compartit grans moments.
Betul. 28 des. 2002***

Un suc de pinya, pa torrat amb mantega i melmelada i una tassa de cahi, que és el nom popular que rep el te bullit amb llet i sucre, i ja tenim l'estómac entretingut fins al capvespre. Hem llogat un parell de motos amb en Marcos i la Heize, teníem intenció d'enfilar-nos cap a la platja d'Agonda però ens hem quedat sense benzina a dos quilòmetres de la gasolinera. Abans de marxar, i volent ser més prudents que desconfiats, hem demanat un parell de vegades al noi amb qui fèiem els tractes si estava segur que amb aquell dipòsit arribaríem a la "petrol station", i ens ha jurat i perjurat que n'hi havia de sobres, tot i que si en volíem compara un xic més ell ens la venia, això si, un pel més cara perquè hi havia de fer negoci, i aquest és el negoci que fan, escuren la benzina de les motos de lloguer que els hi retornen i la revenen, deixant el dipòsit tant xuclat que hem tingut que empènyer un bon tros. La ràbia de l'engany i la riota innocent i burleta dels companys de carretera ens ha fet arriar amb força, suats i esmats ens hem consolat despotricant pels descosits. Eren quarts de dues del migdia quan hem arrencat cap a la platja d'Agonda, però a mig camí hem vist un indicador que ens recordava que el Cabo de Rama era només a 14 quilòmetres, ens hem aventurat a resseguir la carretera endinsant-nos en una selva fosca i fresca. Ens oprimia un paisatge de valls frondoses carregat de palmeres de branques espesses que s'unien entre elles, i sota un curiós efecte òptic formaven un tapís que arrodonia el desnivell entre vall i muntanya, només alguna escletxa et feia adonar de la llargada dels troncs i de la profunditat esgarrifant de les valls. Un parell de micos a peu de carretera, un temple de pedra, unes senyals de fum i, de sobte, rera d'una nebulosa asfixiant desenes de persones cobertes amb

robes i llençols protegien el seu cos d'una polseguera esvalotada. Rostres de nois i noies tapats que caminaven arrengrats amb uns perols de pedra picada al cap, llençaven la grava al mig del camí gairebé sota la màquina aixafadora i amb una regadora hi escampaven el quitrà, un tros de roba els feia de mascareta alleujant ingènument els efectes agonitzants de la metzina.

***Les carreteres es construeixen pràcticament a mà.
Betul. 28 des. 2002***

Hem arribat a Betul i hem segut a la vora de les aigües del riu Sal contemplant l'activitat pesquera. No hem sabut trobar el Cabo de Rama, se'ns ha fet massa fosc per parar a la platja d'Agonda i el camí de tronada gairebé l'hem fet a sorts.

Sortint de la casa on ens allotgem arribem de seguida al carrer principal, un camí ensorrat carregat de botigues de robes de colors, penjolls i figures dels deus hindús. Hi ha un parell de botigues d'internet, la barberia, un cartell que ofereix massatges ayurvedes, un home tot curiós que fa una escampada d'espècies al terra i et convida a tastar-les i tot un seguit de parades molt petites que amunteguen productes ben variats que responen a les primeres necessitats del viatger: paper higiènic, sabó, aigua, carrets de fotos i xocolatines. Al fons del carrer, abans d'arribar a la renglera de motos per llogar hi ha les parades de llibres de segona mà, escrits en anglès, francès, italià i alemany. Fa un parell de dies que en aquesta zona hi aparca el camió dels bombers i un autocar carregat de militars. Es passegen sorruts per la platja, desfilant amb uns uniformes de camuflatge que llueixen una gamma destenyida de blaus i marrons. Carreguen uns espectaculars fusells a l'espatlla i la seva presència és inquietant. Hem après a conviure amb una estranya sensació de neguit, incertesa i perill. S'han escampat tota mena de rumors, els diaris locals parlen d'un parell de detinguts d'origen iranià que preparaven un atemptat a les platges del nord, la noia de la casa on ens estem diu que les festes a la platja són perilloses perquè s'hi agrupa molt jovent israelià i és el blanc perfecte per un suposat atac musulmà. Els veïns diuen que ahir a la nit van detenir un sospitós que volia fer esclatar una bomba el dia de cap d'any. Hi ha qui recull els trapeus i busca un lloc més segur per acabar de passar les festes, i d'altres que se'n riuen d'aquesta

mena de rumors que persegueixen les costes asiàtiques des de l'atemptat de Bali. Nosaltres estem indecisos, hem canviat un parell de vegades el bitllet de tren per anar a Kerala i tot aquest moviment ens fa poca gràcia.

Caminant per darrera casa, en sentit contrari al carrer principal, hem descobert tot una colla de cases de famílies de Palolem, són cases de terra o de ciment, cobertes amb una gran teulada de fulles de palmeres seques que arriben gairebé fins al terra, deixant un amagatall i una bona ombra al sota teulada on s'hi apleguen a xerrar les dones de les famílies. Els patis són de sorra i llueixen increïblement escombrats, cada casa té el seu piló de escombraries per cremar i tot de plàstics i papers s'amunteguen en terra de ningú. Les vaques mengen cartrons, herbes seques i deixalles, els porcs negres travessen d'un pati a l'altre i els galls criden destirotats a totes hores. Les noies es carreguen les gerres de colors al cap i caminen fins a la font per omplir-les d'aigua, hi ha bicicletes aparcades a les portes de les cases i els petits juguen a ser guerrers enfilant-se amb traça dalt dels arbres. Hem extraviat el camí i un avi ens ha ajudat a rectificar-lo, menant-nos al llac d'aigua dolça que hi ha al peu de la muntanya, una cridòria eixordadora d'ocells, la immensitat de la selva i la fortor d'aigües mortes.

La vida animal d'aquestes terres és molt exuberant, enlloc havíem sentit mai una barreja semblant de cants, crits, xisclets i lladrucs. Cap a quarts de tres de la matinada una baralla de gossos troneres desperta als galls i es disputen verbalment per veure qui crida més alt, fins que els xiscles eixordadors de les aus animen encara més la juguesca i ets víctima d'una serenata esfereïdora.

Tots els gossos viuen en llibertat, entren i surten dels restaurants i rondan cercant menjar per sota les taules dels clients. Més d'una vintena de gossos formen el clan, es passegen en petites manades i tenen les seves pautes de comportament establertes, hi ha una clara jerarquia i s'escriu en defensa del seu rol. Fan cas omís dels humans, jeuen sota el sol, es refreguen les puces a la sorra, fan estiraments mandrosos, suquen les potes a l'aigua del mar, s'empaiten i observen tranquils les corredisses dels crancs. Feliços comparteixen l'entorn natural i fan vides paral·leles amb els que caminem a dues potes.

***La "comunitat canina" conviu en perfecta harmonia amb la població local i el turisme....
Palolem. 31 des. 2002***

És la nit de cap d'any i ens hem reunit amb els nostres amics per sopar carn de tauró, hi ha un ambient especial, tothom es passeja acabat de dutxar i fent bona olor. Han cavat una colla de forats a la sorra de la platja, tot és apunt per encendre les fogueres i ja es comença a sentir algun petard que xiula. No hem trobat raïm però tenim unes quantes mandarines que desgranarem i farà el mateix fet. La platja està plena de famílies hindús vingudes de les ciutats, han portat menjar i beure i estenen uns llençols a la sorra per preparar la festa. Els nens s'escapen corrent d'un costat a l'altre, van exageradament abrigats amb gorros de llana, les noies xerren entre elles i els homes beuen sense parar. Són gairebé les dotze de la nit i totes les fogueres estan enceses, tothom llença focs artificials i no dones l'abast, alguns restaurants han col·locat uns altaveus a la platja i una colla d'homes hindús ballen com uns esperitats mentre d'altres joves conversen i proven de fer de faquirs amb malabars de foc. Caminàvem per la platja gaudint de la festa i ens han reconegut la parla dos viatgers de casa nostra, hem compartit els grills de mandarina i hem segut vora d'una foguera explicant-nos històries de mariners. En Víctor viu a Bèlgica i fa més de mig any que volta per la Índia, ha aconseguit un bitllet per fer la volta al món amb unes condicions molt més bones que les nostres, ara té intenció de saltar cap a la Xina però segur que coincidirem en algun altre moment. S'explica d'una manera captivadora, escarnint amb èmfasis i sense embuts les realitats d'aquest país. En Dani és de Barcelona, aprofita l'atur de manera intel·ligent i es dedica a veure món, coneix Tailàndia i Vietnam i ens ha fet oients de les seves genials anècdotes. Xerràvem aferrissats asseguts a la sorra de la platja i tot de persones desfilaven pel voltant desitjant alegrement bon any, de tant en tant havíem de moure'ns per esquivar algun petard. I és que els focs artificials, les traques i les fonts de foc les pot comprar i llançar qualsevol persona, no hi ha massa experts pirotècnics però tothom es veu en cor de fer-los esclatar.

Malauradament els efectes de l'alcohol envalenteixen i alhora esguerren el pols, l'equilibri i l'orientació, i a mesura que els nivells d'embriaguesa pujaven els focs artificials esclataven cada vegada més arran de terra, fins que hem tingut que fugir mig socarrats i espolsant-nos les guspines quan un eixelebrat ens ha fet volar la foguera a cop de petard. Eren poc més de les dotze i han fet apagar totes les músiques de la platja, hem caminat fins a la cala del costat i hem passat la revetlla estirats en un hamaca de taps de suro, en un local a l'aire lliure envoltats de palmeres i coixins i feliçment acompanyats.

Olga&Fraz

El reportatge: El cap d'any a Agonda de l'amiga Elvira.

Elvira Sancho, aventurera oriunda de Costa Rica, amante de la vida en sus más pequeñas manifestaciones. Viaja desde septiembre del 2001 en busca de descubrir y escribir sobre las diferencias y similitudes entre las culturas y filosofías de vida de los habitantes de los destinos visitados.

*L'Elvira de Costa Rica, s'ha ofert com a col·laboradora de volabola.
Palolem. 31 des. 2002*

Celebración de Año Nuevo en Agonda Dic. 31, 2002

Son las 11:00 p.m.; la gente comienza a fluir hacia la iglesia católica, blanquísima, imponente, en el corazón del pueblo. Se les ve andar en grupos por edad y sexo. Los hombres retardan su ingreso al recinto religioso mientras mujeres y niños toman posición en las bancas cercanas al altar, ordenadamente. Me sitúo estratégicamente en el lado derecho de la iglesia, a mitad del salón, estratégicamente pienso para no perderme un detalle de la celebración. Mi vecina más cercana, una "Hermana en la Fe", mayor, vestida con un simplísimo sari en algodón color azul púrpura claro con dos bandas más oscuras como decorado único. Nos saludamos.

El sacerdote, de tez muy oscura, atractivo en sus rasgos, viste una sotana blanca y sobre ella lleva una capa color plata, con el cadis y la paloma de la paz bordada en oro con aplicaciones rojas. Me cuesta creer que como actividad de fin de año, estoy asistiendo a una ceremonia religiosa, católica, y en la India... realmente una forma alternativa de iniciar el año!!!

Comienzan mis ojos a captar: ¡que negrísimas son las cabelleras de esta gente... hombres y mujeres, no se les ve una cana!. ¡Ni por una deficiencia genética, sale un niño rubio!!! Las mujeres, no importa la edad, llevan su pelo recogido en una trenza, moño, o una simple cola. Me detengo a ver los accesorios que llevan, y a diferencia de las mujeres del norte, estas usan ganchos con coberturas plásticas, con abalorios brillantes. Las otras, más modestas, anudan sus cabellos con hules plásticos, o en el mejor de los casos, con elásticos de colores o diademas en tela. Una niña al frente mío tiene insertos en su gruesísima trenza, una veintena de alfileres con cabezas de colores... ¡el sentido práctico y la gracia no dejan de sorprenderme!

Es una ocasión especial. Los hombres, niños o adultos, visten trajes de sastre, blancas camisas y corbata... sin excepción. En pocas ocasiones les he visto calzar zapatos cerrados como esta noche. Las mujeres jóvenes portan vestidos largos, sin mangas e incluso con algún escote en la espalda, ajustados al cuerpo. Colores verde botella, palo de rosa, fucsia y amarillos parecen ser populares. Cierro mis ojos y me traslado a cualquier iglesia rural de Costa Rica, y puedo ver la similitud que existe entre estas mujeres, y las de mi tierra... Algunas señoras mayores visten un sari, con motivos florales los más, o con bordados en oro otras. Calzan sandalias plateadas o doradas, con tacón, aunque las más jóvenes parecen favorecer la moda de las plataformas altas!! Niñas en edad adolescente me divierten con su caminar inexperto sobre tacones un poco altos... flaquitas de contextura, se les ve trabajosas en su andar hacia la banca.

La misa se celebra en konkani, lengua local de Goa. No tiene similitud alguna con el hindi, ni con el portugués... me pregunto, ¿de dónde salió? Lo que sí me enteré mediante el cancionero que me permitió unirme al coro es que la pronunciación es igual al castellano, exceptuando la x y la combinación de ch.

El repique de las campanas de la iglesia así como unas bombetas a lo lejos anuncian la entrada del nuevo año... la misa sigue su curso. Me llama la atención el hecho de que la gente participa mucho menos que en nuestro servicio religioso; solamente en dos ocasiones les escucho recitar en voz alta. El sacerdote conduce la ceremonia e integra a sus feligreses mediante cantos, los cuales son acompañados por un organillo electrónico. El momento de desear la paz es silente, pero expreso mediante una reverencia de la cabeza y la posición de plegaria en las manos; me gusta, pronto lo incorporo a mi código de comunicación del momento y me siento bien al ponerlo en práctica con mis vecinos de banca.

La Santa Comunión la reparten el sacerdote y dos Hermanas, una de ellas mi vecina. Cada fila se levanta y acerca a ellos, en perfecto orden. Solo algunos niños se mantienen sentadillos en sus sitios. Finalmente, tras dos horas de servicio, el sacerdote da la Paz y cual estampida, la gente se apresura a evacuar el recinto. Una vez fuera, los abrazos señalan los deseos mutuos de bienestar para el año que entra. Algunas personas se detienen ante el pequeño pesebre, con un "Niño Dios" inmenso en proporción al resto de las

figuras, y hacen una inclinación sobre Él; simultáneamente, besan la punta de sus manos, las de ellos, y con ellas tocan Sus pies. Me recuerda la misma reverencia que tantas veces he visto en peregrinos hindus para con su imagen de Ganesha, Visnu, o de la fuertísima diosa Durga... al fin y al cabo, son indios y adoran a sus dioses de similar manera.

Me cuentan que normalmente el pueblo celebra después de la misa la llegada del nuevo año con un programa variado de actividades, que incluyen cantos, bailes y un bingo. Para mi desgracia, en este año en horas de la tarde del 31, falleció una vecina, por lo que solo el bingo se realizó.

Como nota jocosa, antes del servicio religioso se le prende fuego al "hombre viejo". ¿Qué es esto? Desde horas de la tarde del día último del año, niños de diversas barriadas preparan muñecos rellenos de paja, a los que zarandean por calles y por la playa en busca de algunas rupias para añadir a la fiesta. En esta ocasión, se suponía quemarían varios "hombres viejos" antes de la medianoche, lo cual creo sucedió mientras yo me deleitaba mirando cabelleras y moda dentro de la Iglesia, y me esforzaba por seguir al sacerdote en la conducción de la misa. Será en otra oportunidad cuando podré verles arder, y con ellos, arrojar lo viejo en mi y dar entera cabida a lo nuevo. Aunque, para ser sincera, no siento necesidad de hacerlo, ya que mi apego a lo viejo, al pasado es cosa de pasados! Cada día me trae nuevas experiencias, las cuales acepto y disfruto plenamente...

Elvira

Consells i curiositats

Fet des de la bona fe, després de recorre'ns de dalt a baix les platges de Goa, ens veiem en cor de caricaturitzar quatre varietats de turistes que apareixen per aquestes terres i s'agrupen seguint una classificació curiosa: Tots els amants de les comoditats, arribats amb vol charter directe des de les terres nòrdiques, es congreguen sota el sol explotat de Baga i Calangute, semblen poc sensibles als desastres naturals, promouen el turisme de masses, engreixen els complexos hotelers i es guanyen amb escreix el renom de dòlar amb potes. El viatger jove i pobre, amant de la festa tecno i de les substàncies al·lucinògenes queda tot concentrat a les platges decadents d'Anjuna, Chapora i Vagator. Els rodamóns més tranquils perduts en la recerca d'ells mateixos, de la mística o de quelcom alternatiu s'uneixen a Arambol i Palolem. I els historiadors insaciabls coincideixen observant l'arquitectura d'Old Goa i indagant sobre les seqüeles de la fusió hindu-catòlica-portuguesa a la ciutat de Panjim, confonent cultura amb expoliació, destrucció i colonització.

No n'hi ha prou amb remar, s'ha de remar en algun mar...

Olga&Fraz